

Belgické království

Jana Vikukelová

Citace:

Vikukelová, Jana. *Belgické království* [online] Hospodářská a kulturní studia, Provozně ekonomická fakulta ČZU v Praze, 2011. Dostupné z: http://www.hks.re/wiki/belgie_-_vikukelova

Doplňěk ke zkoušce z Etnických minorit

Belgie je federativní konstituční monarchie, která se nachází v západní Evropě. Jejími sousedy jsou Francie, Lucembursko, Německo a Nizozemí. Na severozápadě země se v délce 67 km rozprostírá pobřeží Severního moře.

Belgické klima spadá do mírného podnebného pásu a v průběhu celého roku se zde vyskytují četné srážky. Průměrné teploty se pohybují v zimním období kolem nuly a v létě jen mezi 14 a 18 °C. [1], [5]

Belgické území se rozkládá na 30 527,9 km², z toho 6,2 % zaujímají vodní plochy. Orná půda tvoří cca 24 % rozlohy, lesy 21 %, pastviny 20 % a 35 % zabírá zástavba a dopravní infrastruktura. Krajina je poměrně rozmanitá. Pobřežní nížiny tvoří převážně písčité duny a poldery (původně mořské dno). Centrální část Belgie je rovinnatá oblast s úrodnou půdou a množstvím vodních toků (mezi nejvýznamnější patří např. Šelda). Na jihovýchodě pak najdeme Ardenny, zalesněnou vrchovinu, kde se nachází nejvyšší hora Belgie, Signal de Botrange (694 m n. m.). [1], [5]

V Belgii se mluví třemi oficiálními jazyky – nizozemštinou/vlámštinou (belgická varianta nizozemštiny), francouzštinou a němčinou.

Federace se člení:

- na 3 společenství podle jazykového principu:

Vlámské společenství
Germanofonní společenství

Frankofonní společenství

• **na 3 regiony podle územního principu:**

Vlámský region
region

Valonský region

Bruselský

Vlámsko neboli Flandry je možné dále rozdělit na 5 provincií, jimiž jsou Vlámský Brabant, Západní Flandry, Východní Flandry, Antverpy a Limburk.

Valonsko tvoří provincie Namur, Valonský Brabant, Henegavsko, Lutych a Lucemburk. [1], [5]

Bruselský region zahrnuje belgické hlavní město Brusel a dalších 18 obcí. Brusel je zároveň hlavním městem Vlámského regionu. Belgie je zakládajícím členem Evropské unie, v Bruselu proto najdeme několik evropských institucí. Nachází se zde centrála Evropské komise a Rada evropské unie, sídlo Výboru regionů a Hospodářského a sociálního výboru a zasedá zde Evropský parlament. Kromě mnoha historických a kulturních památek najdeme v hlavním městě také ústředí Severoatlantické aliance. [1], [4]

Belgické provincie čítají celkem 589 obcí. Země má vysokou míru urbanizace, údaj z roku 2005 říká, že ve městech žije 97,2 % obyvatel. [1]

Členění federace je velmi nevšední. Kompetence federace, regionů a společenství se prolínají. Federace má v pravomoci obranu, zahraniční vztahy, finance, sociální zabezpečení, vnitřní záležitosti a částečně zdravotnictví. Každé společenství i každý region má svůj vlastní legislativní a exekutivní orgán. Pouze Vlámský region a společenství mají tyto orgány společné. S federálními orgány tedy v Belgii působí 6 vlád – federální, vlámská, valonská, bruselská, Frankofonního společenství a Germanofonního společenství a 6 parlamentů – Federální parlament Belgie, Vlámský parlament, Valonského regionu, Regionu Brusel, Frankofonního společenství a Germanofonního společenství. [1], [3]

Hlavou státu je král Albert II., který složil slavnostní přísahu 9. srpna 1993 a stal se tak od roku 1831 šestým belgickým panovníkem.

Král má zákonodárnou moc, schvaluje a vyhlašuje zákony, přijímá hlavy států, je nejvyšším představitelem výkonné moci – jmenuje a odvolává ministry, uděluje hodnosti a velí ozbrojeným silám. Dále je v jeho pravomoci rozpustit poslaneckou sněmovnu, ukončit zasedání parlamentu nebo svolat jeho mimořádné zasedání a jmenovat soudce. Může také udělovat milost, snížit trest nebo jej odložit. [3]

Belgie procházela federalizací od roku 1970 do roku 2001 prostřednictvím pěti reforem, při kterých

jednotlivé regiony získávaly stále větší autonomii.

V současné době se diskutuje o další reformě, díky které by zřejmě došlo ke změně státního uspořádání z federace na konfederaci. V posledních volbách, které proběhly v červnu roku 2010, zvítězila ve Vlámku politická strana N-VA (Nová vlámská aliance). Jedná se o nacionalistickou stranu, která usiluje právě o přeměnu Belgie na konfederaci a následné osamostatnění Vlámska a rozpad Belgie. Volby ve Valonsku vyhrála socialistická strana PS (frankofonní socialisté), která svůj program zaměřuje na řešení sociálně ekonomických problémů. Tyto politické strany by spolu měly formovat vládu, ale vzhledem k naprosto odlišným ideologiím nenachází kompromis. V Belgii tedy více než rok panuje bezvládní. [3], [6]

Počet obyvatel Belgického království je 10 893 412 a hustota zalidnění činí 356,8 obyvatel/km². Obyvatel Vlámska je 6 191 000, Valoni čítají 3 481 000 a obyvatelé bruselského regionu 1 058 000 (údaje platné k 1. 1. 2010). Brusel je dvojjazyčný, přičemž 85 % obyvatel mluví francouzsky a 15 % vlámsky. Germanofonní společenství, které se nachází na východě země, čítá 72 512 obyvatel (k 1. 1. 2005). [1]

V Belgii žije mnoho cizinců, podle údajů z roku 2008 se jejich počet blíží 1 milionu, což představuje 9,1 % obyvatel. Jsou to především Francouzi, Italové, Španělé, Portugalci, Maročané, Turci, Holanďané a další. [1]

Ze statistik vyplývá, že je v zemi více žen než mužů, a to 51 % oproti 49 %, ale v posledních letech se rodí 105 chlapců na 100 děvčat, čímž se situace vyrovnává. Dalším zajímavým faktem je, že v Belgii roste počet uzavíraných manželství a rozvodovost, která byla v minulosti velice vysoká, má od roku 2001 klesající tendenci. [1]

Náboženská situace v Belgii je následující:

- cca 75 % Belgičanů se hlásí ke katolické víře – 76 % Vlámů a 66 % Valonů
- 10 % obyvatel se prohlašuje za agnostiky
- 12 % obyvatel se prohlašuje za „volnomyšlenkáře“
- nejpočetnější náboženskou menšinu tvoří muslimové, a to přibližně 500 tisíc osob, které mají k dispozici asi 280 mešit a modliteben
- 1 % činí protestanti
- židovská náboženská menšina zahrnuje asi 35 000 osob

V Belgii je povinná školní docházka od 6 do 18 let, mnoho Belgičanů ale pokračuje ve studiu na vyšších a vysokých školách. Míra gramotnosti je velmi vysoká, až 98 % dospělé populace je gramotných. [1] Díky jedné z nejvyšších hustot zalidnění na světě a nepochybně i dalším faktorům se Belgie potýká s významnými ekologickými problémy. Podle výzkumu z roku 2003, který se zabýval kvalitou říční vody 122 zemí světa, dopadla v Evropě nejhůře právě Belgie. [1]

Dějiny Belgie

Pojmenování Belgie má původ v označení keltských kmenů, které obývaly území dnešní Belgie v dávných dobách. V prvním století př. n. l. ovládli oblast Římané, kteří tyto kmeny označili latinským

Belgae, tedy Belgové. V 5. století n. l. byla oblast osídlena Franky. Francká říše se ovšem rozpadla a území bylo rozděleno mezi Karla Holého a Lothara I. Hranici mezi těmito říšemi tvořila řeka Šelda. Ve středověku se zde nacházelo mnoho malých států, které ve 14. století začali sjednocovat burgundští vévodové a byly označeny názvem 17 provincií. V průběhu osmdesátileté války dobili území Španělé, připadlo tak Habsburkům. Na sklonku 18. století se oblasti zmocnili Francouzi, nicméně roku 1815, kdy byl Napoleon poražen u Waterloo, se stala součástí Spojeného království nizozemského. Roku 1830 proběhla v Nizozemí revoluce, po níž se Belgie osamostatnila. V roce 1831 se stala neutrální konstituční monarchií v čele s králem Leopoldem I. Během obou světových válek byla Belgie přes svou neutralitu okupována Německem. Díky řevnivosti mezi Vlámky a Valony prošla země od roku 1970 pěti reformami, jejichž výsledkem byl vznik federálního státu. [1], [5]

Hospodářství a doprava

Belgie je velmi rozvinutý stát, který svou ekonomiku staví na vyspělém průmyslu a intenzivním zemědělství. Průmysl je soustředěn ve Vlámku a jeho hlavní odvětví jsou hutnictví, strojírenství (zbraně), textilní průmysl (krajky) a chemický průmysl (plasty, hnojiva). V jižní části země se nachází ložiska uhlí, ale jeho těžba je omezována, protože se většina energie čerpá z jaderných elektráren. Nachází se zde také např. železo, uran a lignit. V zemědělství převažuje živočišná produkce. Chovají se zde prasata, skot, drůbež a jistý význam má i rybolov. Rostlinná produkce je také významná. Pěstuje se chmel, ječmen, pšenice, cukrová řepa, brambory, zelenina a jablka. Belgie má otevřenou ekonomiku a podporuje sjednocování evropské ekonomiky. Předchůdcem dnešního eura byl belgický frank. Do země se dováží potravinářské výrobky, ropa, chemikálie, textil a doplňky, stroje a nebroušené diamanty a naopak se vyváží automobily, železo, ocel, plasty, textil, potravinářské výrobky a opracované diamanty – Antverpy jsou totiž světovým centrem diamantového průmyslu a obchodu. Vysoký podíl na kvalitě belgického hospodářství má cestovní ruch. Díky husté silniční a železniční síti se v Belgii cestuje velmi pohodlně. V zemi funguje také vodní doprava a najdeme zde dva z největších evropských přístavů, a to v Antverpách a Bruggách. V Bruselu je metro a mezinárodní letiště. Dříve v Belgii fungovala rozvinutá síť vicinálních drah, které kombinují železniční a tramvajovou trať. Dnes je možné vidět jejich pozůstatky ve větších městech. [1], [2]

Kultura

Každé belgické společenství má svou vlastní kulturu, kterou se snaží udržovat a rozvíjet. Mají svoje legislativní a exekutivní orgány, vlastní média, kulturní instituce apod. Kromě královské vojenské akademie nenajdeme v Belgii žádnou dvojjazyčnou univerzitu. Země je známá svou architekturou a výtvarným uměním, vyvíjely se zde totiž všechny významné evropské umělecké slohy. Mezi nejznámější Belgičany patří např. Hergé (vlastním jménem Georges Remi), který vytvořil komiksovou postavičku Tintin, dále Adolphe Sax, vynálezce saxofonu nebo také Bernard Mercator, matematik a zeměpisec žijící v 16. století, který vytvořil mapu světa, Evropy, Palestiny, Vlámka, Britských ostrovů a Lotrinska.

Belgie se proslavila také svou kuchyní, o které se tvrdí, že má francouzskou kvalitu a německou kvantitu. Vznikly zde vafle a hranolky - ty spolu se slávkami tvoří dokonce národní jídlo, vyrábí se tu více než tisíc druhů piva nejrůznějších příchutí a samozřejmě belgické pralinky, které jsou známé po celém světě. [1], [5], [6]

Turistika

Belgické království je pro turisty velice atraktivní. Nejzajímavější částí Belgie jsou Flandry, kde leží také hlavní město Brusel. V Bruselu je možné se setkat téměř se všemi architektonickými slohy od románského, přes gotický a renesanční až po Art Deko. Najdeme zde např. náměstí Grote Markt, gotickou radnici z 15. století, královský palác, belgický a vlámský parlament, pivovarské muzeum, muzeum komiksů, galerii sv. Huberta – nejstarší nákupní pasáž v Evropě, která byla postavena v roce 1845 nebo Mini-Europe, kde si turisté mohou prohlédnout modely nejkrásnějších evropských památek. Je jich necelých 400 a jsou zmenšeny v poměru 1:25. Patronem města je sv. Michal a symbolem je Manneken Pis – soška čůrajícího chlapečka ze 17. století. [5]

Druhým největším městem Belgie jsou Antverpy neboli město diamantů. Po Hamburku jsou druhým největším přístavem Evropy. Nachází se zde jedna z největších evropských katedrál, a to katedrála Panny Marie, Rubensův dvůr, Antverpská ZOO, která se řadí k nejstarším a největším zoologickým zahradám na světě apod. Symbolem tohoto města je krab. [5]

Jedním z nejnavštěvovanějších míst je město Bruggy, zvané Benátky severu. Je tak označováno díky síti kanálů, které jím protékají. Historie tohoto města sahá do 2. století, sídlili zde burgundští vévodové, kteří sjednotili 17 provincií (viz výše) a v 15. století zde vznikla výroba kraje. [5]

Dalším zajímavým městem je Gent, ležící na soutoku Šeldy a Leie. Je to středověké město na vodě, jehož části v minulosti spojovalo 76 mostů. Vyrábělo se zde sukno, díky němuž bylo město hned po Paříži druhým nejbohatším městem Evropy. [5]

POUŽITÁ LITERATURA

[1] *Belgie* [online], Wikipedie, [citováno 4. 8. 2011], dostupné z [www: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Belgie>](http://cs.wikipedia.org/wiki/Belgie)

[2] *Encyklopedie států, Ekonomická charakteristika* [online], Ministerstvo zahraničních věcí, [citováno 4. 8. 2011], dostupné z [www: <http://www.mzv.cz>](http://www.mzv.cz)

[3] *Encyklopedie států, Vnitropolitická charakteristika* [online], Ministerstvo zahraničních věcí, [citováno 4. 8. 2011], dostupné z [www: <http://www.mzv.cz>](http://www.mzv.cz)

[4] *Belgie* [online], Průvodce na Orbion.cz, [citováno 5. 8. 2011], dostupné z [www:](http://belgie.orbion.cz/)
<<http://belgie.orbion.cz/>>

[5] *Belgie* [online], Informica, Informační server Belgie, [citováno 4. 8. 2011], dostupné z [www:](http://www.belgie.cz/)
<<http://www.belgie.cz/>>

[6] JINDROVÁ R., VANDENBUSSCHE A., MACLEOD K., PLAVCOVÁ V., LEFEBVRE V., PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA ČZU *Belgie, země kompromisu*, dokumentární film, 2011. Dostupnost: <http://www.hks.re/projekty.php> (přímý odkaz [ZDE](#))

Počet shlédnutí: 365

From:

<https://www.hks.re/wiki/> - **Hospodářská a kulturní studia (HKS)**

Permanent link:

https://www.hks.re/wiki/belgie_-_vikukelova

Last update: **29/05/2024 19:36**

